

[Chr. Nielsen.]

skylder på ingen måde den uheldige udformning, paragraffen har fået. Hvis der nemlig findes det mindste gran af sandhed i socialdemokraternes påstand om, at de mener det alvorligt med at sikre retten til arbejde, ville de være gået ind for det forslag, det ærede medlem af det andet høje ting hr. Aksel Larsen fremsatte i kommissionen og senere i folketinget, og som lyder: Enhver har ret til arbejde, til frit valg af beskæftigelse, til retfærdige og gunstige arbejdsvilkår og til beskyttelse mod arbejdsløshed. Jeg vil ikke forlange, at socialdemokraterne skal gå ind for forslaget, alene fordi det er et kommunistisk forslag, men da det er en nøje afskrift af De Forenede Nationers erklæring, som deres repræsentant har stemt for i New York, må man vist i anstændighedens navn kunne kræve deres tilslutning til en sådan paragraf i Danmarks nye grundlov. Det har man ikke villet give. Kynisk har man allieret sig med de andre partier og stemt forslaget ned.

Nå, stående overfor en valgkamp er dette standpunkt naturligvis ganske oplysende. Uanset alle valgløfter, som det jo sikkert ikke kommer til at mangle på fra socialdemokratisk side, har socialdemokraterne gennem deres stilling til denne paragraf fastslået, at de har samme opfattelse af tingene, som de andre partier har vist i gerning. 135 000 arbejdsløse betragter man som en naturlig foreteelse, hvad det naturligvis også er i et kapitalistisk samfund, men ingen arbejder kan dog affinde sig med denne tingenes tilstand, og da ingen selvfølgelig ville tænke eller tro, at De Forenede Nationer har vedtaget deres erklæring med henblik på, at den først skal realiseres i et socialistisk samfund, synes jeg, der er rimelighed i at forlange, at den forelagte § 76 erstattes med De Forenede Nationers erklærings artikel 23.

Jeg vil også gerne sige et par ord om stk. 2 i § 76. Stk. 1 om retten til arbejde er en ny tilføjelse, hvorimod stk. 2 har en udformning, der findes i den gamle grundlov, hvori der siges:

„Den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden, er berettiget til hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de forpligtelser, som lovene herom påbyder.“

Ja, indledningen i dette afsnit er jo meget

smuk, helt i overensstemmelse med erklæringen om menneskerettighederne, nemlig at samfundet er forpligtet til at komme nedstødede til hjælp. De to sidste sætninger i afsnittet er imidlertid betænkelige. De har direkte forbindelse til grundlovsforslaget § 29, hvori der siges, at den, der har modtaget fattighjælp, fratages valgretten.

Mit parti betragter denne bestemmelse som skændig. I folketinget har der været ført en debat herom, og herunder har socialdemokratiets ordfører, det ærede medlem hr. Hans Hedtoft, motiveret, hvorfor socialdemokraterne fastholder denne bestemmelse, og motiveret det med, at socialdemokraterne vil forhindre, at alkoholister og forsømmelige forsørgere får valgret. Intet er imidlertid mere fejlagtigt end at tro, at det her udelukkende drejer sig om alkoholister og forsømmelige forsørgere. De oplysninger, som foreligger fra kommunerne, viser netop, at det overvældende antal, som modtager fattighjælp, er nedstødede personer, som på grund af arbejdsløshed og sygdom er kastet ud i elendigheden. I det sidst afsluttede regnskabsår for Københavns kommune viser det sig, at 2 434 personer er frataget valgretten på grund af grundlovens bestemmelse. Heraf havde 1 630 mennesker fået sygehjælp efter forsørgslovens § 306, stk. 2, hovedsagelig på grund af arbejdsløshed og fattigdom, og derved mistet valgretten. Som eksempel for provinsens vedkommende kan jeg nævne de tilsvarende tal fra Aalborg. I det sidste regnskabsår har man her slettet 428 personer af valglisten grundet på fattighjælpsbestemmelsen. For 410 personers vedkommende er den før omtalte § 360 årsagen til, at de er slettet.

Disse tal viser et rystende billede af tilstandene i det så højt priste danske demokrati. Langt, langt de fleste, som rammes af grundlovens fattighjælpsbestemmelser, rammes, fordi de er fattige. Og hvor rystende de tal end er, giver de endda ikke det fuldstændige billede af tilstandene i Danmark. Udenfor den gruppe, som har mistet valgretten på grund af sygdom, findes utallige andre, som er ramt lige så uforskyldt.

Den bemærkning, det ærede medlem hr. Hans Hedtoft fremkom med i folketinget, har fremkaldt et utal af henvendelser fra mennesker, som med rette har følt sig såret af denne klassificering med alkoholister. Personligt har jeg fået forelagt flere